Gemeenschappelijke regeling Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing - ~~2022~~2026

Gedeputeerde staten van Fryslân, de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Achtkarspelen, Ameland, Dantumadiel, De Fryske Marren, Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden, Noardeast Fryslân, Ooststellingwerf, Opsterland, Schiermonnikoog, Smallingerland, Súdwest-Fryslân, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Waadhoeke, Weststellingwerf en het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân, ieder voor zover zij bevoegd zijn;

overwegende dat:

- voormelde bestuursorganen, ten behoeve van een doelmatige en doeltreffende uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak, met toepassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen, een omgevingsdienst in de vorm van een openbaar lichaam hebben ingesteld;
- de Omgevingswet deze vorm van bestuurlijke samenwerking voor gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders voorschrijft;
- bij algemene maatregel van bestuur is vastgesteld welke tot de uitvoeringstaak en de handhavingstaak behorende of daarmee samenhangende werkzaamheden in ieder geval aan een omgevingsdienst worden opgedragen,
- ~~het Rijk, het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten onderling afspraken hebben gemaakt over de vorming van regionale uitvoeringsdiensten, het takenpakket dat deze diensten in ieder geval moeten gaan uitvoeren en de kwaliteitsnormering van vergunningverlening en handhaving;~~
- ~~de deelnemers op 30 juni 2011 een overeenkomst hebben ondertekend, waarin de intentie is uitgesproken om te komen tot de oprichting van een regionale uitvoeringsdienst;~~
- ~~Ter uitvoering van die intentie de omgevingsdienst FUMO vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavingstaken gaat uitvoeren op het gebied van de fysieke leefomgeving;~~
- ~~De regeling thans wordt aangepast onder meer op gewijzigde regelgeving zoals de inwerkingtreding van de Omgevingswet.~~

gelet op:

- de Wet elektronische publicaties en de Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen;
- de artikelen ~~8, lid 1,~~ 73 en 74 van de Wet gemeenschappelijke regelingen; en
- de toestemming van provinciale staten ~~van Fryslân~~, de raden ~~van de deelnemende gemeenten~~ en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân;

besluiten de gemeenschappelijke regeling Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing als volgt gewijzigd vast te stellen:~~BESLUITEN:~~

~~de volgende gemeenschappelijke regeling te treffen:~~

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
De vigerende versie en de zienswijzeversie geven in de overwegingen weliswaar de historie juist weer, maar deze zijn ingehaald door de sinds 14 april 2016 voor gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders wettelijk voorgeschreven verplichte samenwerking op grond van de *Wet gemeenschappelijke regelingen* (Wgr).[1] De *Omgevingswet* (en voorheen de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*) schrijft voor dat deze bestuursorganen, met toepassing van de Wgr, een omgevingsdienst in de vorm van een openbaar lichaam instellen. Bij algemene maatregel van bestuur (het *Omgevingsbesluit)* is voorgeschreven welke taken door gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders in elk geval aan een omgevingsdienst moeten worden opgedragen: de zgn. basistaken. Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân neemt op vrijwillige basis deel aan de regeling.
De overwegingen zijn met de actuele situatie in overeenstemming gebracht, in lijn met de zienswijze die door provinciale staten is gegeven.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:
   a. de regeling: de gemeenschappelijke regeling Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing;
   b. het openbaar lichaam: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
   c. de wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
   d. deelnemer(s): het college van ~~Gedeputeerde~~ gedeputeerde ~~Staten~~ staten van Fryslân, de colleges van burgemeester en wethouders van de ~~deelnemende~~ Friese gemeenten en het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân, gezamenlijk of ieder van hen afzonderlijk;
   e. de raden: de gemeenteraden van de ~~aan de regeling deelnemende~~Friese gemeenten;
   f. Provinciale ~~Staten~~staten: ~~Provinciale~~ provinciale ~~Staten~~ staten van Fryslân.
2. Waar in de wet of de regeling bepalingen van de Provinciewet van overeenkomstige toepassing zijn, wordt voor ~~Provinciale~~ provinciale ~~Staten~~staten, ~~Gedeputeerde~~ gedeputeerde ~~Staten~~ staten en de commissaris van de Koning gelezen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor het eerste en tweede lid worden tekstuele wijzigingen voorgesteld.
T.o.v. de zienswijzeversie is in het eerste lid, onderdeel d , het woordje ‘gezamenlijk’ toegevoegd en wordt in het eerste lid, onderdelen d. en e., niet langer gesproken over ‘deelnemende gemeenten’. Alleen bestuursorganen kunnen immers aan een gemeenschappelijke regeling deelnemen (de tekst van de Wgr is op dit punt niet consequent).

[1] Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving, Stb. 2015, 521

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een omgevingsdienst als bedoeld in artikel 18.21 van de Omgevingswet. De omgevingsdienst is een openbaar lichaam ingesteld op grond van 8, lid 1, juncto artikel 74 lid 1 van de wet. De omgevingsdienst is genaamd de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing, hierna te noemen: FUMO.
2. De FUMO is gevestigd te Grou, gemeente Leeuwarden.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor het eerste en tweede lid worden tekstuele wijzigingen voorgesteld.
T.o.v. de vigerende en de zienswijzeversie is in het eerste lid de verwijzing naar de bepalingen van de Wgr geschrapt. Uit artikel 18.21, tweede lid, van de Omgevingswet volgt namelijk al de verplichte instelling van een openbaar lichaam o.g.v. de Wgr. Die bepaling luidt: *Een omgevingsdienst wordt ingesteld als een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, in verbinding met artikel 52 of 74 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.*

Artikel 3 Te behartigen belangen

De FUMO is ingesteld ten behoeve van een doelmatige en doeltreffende uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak op het terrein van de fysieke leefomgeving. De FUMO is ingesteld in het gemeenschappelijk belang van de deelnemers van een doelmatige en doeltreffende uitvoering en handhaving van het bepaalde bij of krachtens de in artikel 4 bedoelde wetten, zoals bedoeld in artikel 18.21, lid 1, Omgevingswet, binnen het werkgebied, zoals bedoeld in artikel 18.21, lid 3, Omgevingswet, van de veiligheidsregio Fryslân.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
T.o.v. de vigerende en zienswijzeversie wordt voorgesteld de tekst te vereenvoudigen en meer in lijn te brengen met de Omgevingswet. De zinsnede *'in het gemeenschappelijk belang van de deelnemers*' kan vervallen, omdat het gemeenschappelijk belang al ligt besloten in het treffen van een gemeenschappelijke regeling. De (nogal ingewikkeld geformuleerde) verwijzing naar artikel 18.21, eerste lid, van de Omgevingswet is onjuist. De verwijzingen naar de bepalingen van de Omgevingswet zijn bovendien niet nodig om de te behartigen belangen te duiden.

Artikel 4 Taken

1. Ter behartiging van de in artikel 3 genoemde belangen heeft het openbaar lichaam de volgende taken:
   a. basistakenpakket: de taken bedoeld in artikel 18.22 van de Omgevingswet juncto artikel 13.22 12 van het Omgevingsbesluit. Tot de basistaken behoren ook de daarmee samenhangende, adviserende en ondersteunende werkzaamheden;
   b. aanvullend takenpakket (facultatief): andere taken op het terrein van de overheidszorg voor de fysieke leefomgeving, als bedoeld in artikel 1.2 van de Omgevingswet, dan zijn opgenomen in het basistakenpakket, voor zover die op grond van een daartoe strekkend besluit van een deelnemer aan de FUMO zijn opgedragen, waaronder begrepen

uitvoerende, voorbereidende, adviserende en andere ondersteunende werkzaamheden, de uitvoering van de ~~Wob~~Wet open overheid, adviseren over en ontwikkelen van strategische en operationele vraagstukken ten aanzien van bestuurlijke aangelegenheden die verband houden met de aan de FUMO opgedragen taken en het voeren van en adviseren over bestuurs- en civielrechtelijke procedures daarover~~.~~;

c. collectieve taken: niet aan een individuele deelnemer toe te rekenen andere taken dan bedoeld in onderdeel a en b die de FUMO uitvoert in opdracht en ten behoeve van het collectief van de gezamenlijke deelnemers, waaronder in elk geval het in stand houden van een milieualarmnummer~~.~~, zoals jaarlijks in de begroting beschreven~~.~~; en

d. incidentele taken: andere taken dan bedoeld in onderdeel a en b, die op grond van een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst met de publiekrechtelijke rechtspersoon waar een deelnemer deel vanuit maakt incidenteel door de FUMO worden uitgevoerd.

2. De FUMO kan ten behoeve van andere overheden en overheidsgerelateerde instellingen diensten op het terrein van de overheidszorg voor de fysieke leefomgeving in de zin van artikel 1.2 van de Omgevingswet verrichten, indien daarom wordt verzocht en het dagelijks bestuur daarin bewilligt. Het dagelijks bestuur kan hiervoor nadere regels vaststellen. Het bepaalde in artikel 21, eerste lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. De taken als bedoeld in het eerste en tweede lid worden uitgevoerd met inachtneming van de regels als bedoeld in artikel 18.23, eerste lid, ~~1~~van de Omgevingswet, alsmede de voor die taken geldende beleidskaders, beleidsregels en overige instructies.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor het eerste, tweede en derde lid worden tekstuele wijzigingen voorgesteld.
In het eerste lid, onderdeel a. is een onjuiste verwijzing naar het Omgevingsbesluit hersteld.
De afkorting ‘Woo’, die nog in de zienswijzeversie was opgenomen in het eerste lid, onderdeel b. is vervallen, omdat die afkorting verderop in de tekst niet meer voorkomt.
Eveneens in de zienswijzeversie werd in het eerste lid, onderdeel d. gesproken over ‘*de achterliggende publiekrechtelijke rechtspersoon van een deelnemer*’. Deze zinsnede is aangepast.

Hoofdstuk 2 Inrichting en samenstelling van het bestuur
Afdeling 1 Het bestuur

Artikel 5 Het bestuur

1. Het bestuur van de FUMO bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter.
2. Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van de FUMO.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 5 worden geen wijzigingen voorgesteld.

Afdeling 2 Het algemeen bestuur

Artikel 6 Samenstelling algemeen bestuur

1. Gedeputeerden staten wijzen uit hun midden twee leden aan die zitting nemen in ~~van~~ het algemeen bestuur. De overige deelnemers wijzen elk uit hun midden één lid aan die zitting neemt in ~~van~~ het algemeen bestuur. Behoudens de eerste aanwijzing vindt de aanwijzing plaats in de eerste vergadering van de deelnemers in nieuwe samenstelling.
2. De deelnemers wijzen voor elk lid een plaatsvervangend lid aan.
3. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege, zodra ~~men~~ het lid ophoudt commissaris van de Koning, burgemeester, dijkgraaf, gedeputeerde, wethouder of lid van het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân te zijn.
4. De zittingsduur van de leden van het algemeen bestuur is gelijk aan die van de bestuursorganen die hen hebben aangewezen.
5. Indien in het algemeen bestuur een vacature ontstaat wijst de betreffende deelnemer zo spoedig mogelijk een nieuw lid aan.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor het eerste en derde worden tekstuele wijzigingen voorgesteld.
In de zienswijzeversie luidt het vijfde lid:

> *5. Indien in het algemeen bestuur een vacature ontstaat wijst de deelnemer wiens afgevaardigde weg is gevallen zo spoedig mogelijk een nieuw lid aan.*

Deze wijziging wordt in het finale tekstvoorstel niet overgenomen. De oorspronkelijke tekst blijft daarmee gehandhaafd.

Artikel 7 Incompatibiliteiten algemeen bestuur

Onverminderd het bepaalde in artikel ~~20~~ 74 juncto artikel 20 van de wet is het lidmaatschap van het algemeen bestuur onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar, door of vanwege het bestuur van één van de deelnemers dan wel door of vanwege het bestuur van de FUMO in dienst genomen of daaraan ondergeschikt.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Er is een onvolledige verwijzing naar artikel 20 hersteld.

Artikel 8 Werkwijze algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur vergadert ten minste twee maal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt, dan wel ten minste een vijfde van het aantal leden dit, onder opgaaf van redenen, schriftelijk verzoekt.
2. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar. Indien de voorzitter dan wel een vijfde gedeelte van de aanwezige leden het nodig oordeelt, dient het algemeen bestuur te besluiten of zal worden vergaderd met gesloten deuren.
3. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast.

4. De voorzitter roept de leden schriftelijk tot de vergadering op.
5. Tegelijkertijd met de oproeping brengt de voorzitter dag, tijdstip en plaats van de vergadering ter openbare kennis. De agenda en de daarbij behorende voorstellen met uitzondering van de in artikel 74 juncto artikel 23, tweede lid, van de wet bedoelde stukken worden tegelijkertijd met de oproeping en op een bij de openbare kennisgeving aan te geven wijze ter inzage gelegd.
6. De vergadering wordt niet geopend voordat blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.
7. Indien ingevolge het zesde lid de vergadering niet kan worden geopend, belegt de voorzitter, onder verwijzing naar dit artikel, opnieuw een vergadering tegen een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproeping is gelegen.
8. Op de vergadering, bedoeld in het zevende lid, is het zesde lid niet van toepassing. Het algemeen bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de ingevolge het zesde lid niet geopende vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
In het vijfde lid is een onvolledige verwijzing naar artikel 23 hersteld.

Artikel 9 Besluitvorming algemeen bestuur

1. Er wordt voorzien in meervoudig stemrecht. De stemverhouding vloeit rechtstreeks voort uit de jaarlijkse financiële bijdrage van de deelnemers, waarbij het aantal stemmen per deelnemer wordt bepaald door de bijdrage, gebaseerd op het takenpakket als bedoeld in artikel 4, eerste lid, te delen door 150.000 en het alsdan verkregen aantal stemmen af te ronden naar boven op hele stemmen.
2. De beide door gedeputeerde staten aangewezen leden delen het aantal stemmen dat toekomt aan gedeputeerde staten.
3. Een stemming is alleen geldig als meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft, en zich niet van deelneming aan de stemming moet onthouden, daaraan heeft deelgenomen. Artikel 29, tweede lid, van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing.
4. Voor het tot stand komen van een besluit bij stemming wordt de volstrekte meerderheid vereist van het aantal uitgebrachte stemmen, die tot stand wordt gebracht door ten minste zes deelnemers.
5. Een lid neemt niet deel aan de stemming over:
   a. een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
   b. de vaststelling of goedkeuring van de rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welk bestuur hij behoort.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 9 worden geen wijzigingen voorgesteld.

Afdeling 3 Het dagelijks bestuur

Artikel 10 Samenstelling dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden, waaronder de voorzitter, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen als volgt:
   a. een van de twee door gedeputeerde staten aangewezen leden van het algemeen bestuur;
   b. drie door de colleges van burgemeester en wethouders aangewezen leden van het algemeen bestuur en
   c. het door het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân aangewezen lid van het algemeen bestuur.
2. De leden van het dagelijks bestuur worden aangewezen in de eerste vergadering van het algemeen bestuur in nieuwe samenstelling.
3. Een lid van het dagelijks bestuur treedt af, zodra men ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn.
4. Degene die tussentijds ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.
5. Indien tussentijds een vacature ontstaat in het dagelijks bestuur, wijst het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk een nieuw lid aan.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		
Toelichting: Voor art. 10 worden geen wijzigingen voorgesteld.			

Artikel 11 Werkwijze en besluitvorming dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of één van de leden dit nodig acht.
2. In de vergadering van het dagelijks bestuur heeft ieder lid één stem. Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming wordt de volstrekte meerderheid vereist van hen die een stem hebben uitgebracht.
3. In de vergaderingen van het dagelijks bestuur kan slechts worden beraadslaagd of besloten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.
4. Indien het vereiste aantal leden niet tegenwoordig is belegt de voorzitter, onder verwijzing naar dit artikel, een nieuwe vergadering.
5. Op de vergadering, bedoeld in het vierde lid, is het derde lid niet van toepassing. Het dagelijks bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de eerdere vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.
6. Indien bij een stemming, anders dan over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen, de stemmen staken, wordt opnieuw gestemd. Staken de stemmen andermaal over hetzelfde voorstel, dan beslist de stem van de voorzitter.
7. Het dagelijks bestuur kan voor zijn vergaderingen een reglement van orde vaststellen.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 11 worden geen wijzigingen voorgesteld.

Afdeling 4 De voorzitter

Artikel 12 De voorzitter

1. Het algemeen bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter.
2. De voorzitter is tevens voorzitter van het dagelijks bestuur.
3. De voorzitter wordt vervangen door een lid van het dagelijks bestuur, dat daartoe door het dagelijks bestuur wordt aangewezen.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 12 worden geen wijzigingen voorgesteld.

Afdeling 5 Commissies

Artikel 13 Adviescommissies

1. Het algemeen bestuur kan commissies van advies instellen. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en de samenstelling.
2. De instelling van vaste commissies van advies aan het dagelijks bestuur of de voorzitter en de regeling van haar bevoegdheden en samenstelling geschieden door het algemeen bestuur op voorstel van het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de voorzitter.
3. Andere commissies van advies aan het dagelijks bestuur of de voorzitter worden door het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de voorzitter ingesteld.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art.13 worden geen wijzigingen voorgesteld.

Artikel 14 Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en de samenstelling.
2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een bestuurscommissie dan nadat provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van het Wetterskip Fryslân van dit voornemen op de hoogte zijn gesteld en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		
Toelichting: Voor art. 14 worden geen wijzigingen voorgesteld.			

Afdeling 6 De secretaris/directeur

Artikel 15 De secretaris/directeur

1. De secretaris/directeur is belast met de dagelijkse leiding van de FUMO.
2. De secretaris/directeur is het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter behulpzaam bij de vervulling van hun taak.
3. De secretaris/directeur is bij de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig.
4. De stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan worden door de secretaris/directeur medeondertekend.
5. Het dagelijks bestuur regelt de vervanging van de secretaris/directeur.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		
Toelichting: Voor art. 15 worden geen wijzigingen voorgesteld.			

Artikel 16 Directiestatuut

Het dagelijks bestuur kan een directiestatuut vaststellen met betrekking tot de taken en bevoegdheden van de directeur. Dit statuut wordt ter kennis van het algemeen bestuur gebracht.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		
Toelichting: Voor art. 16 worden geen wijzigingen voorgesteld.			

Afdeling 7 Personeel

Artikel 17 Personeel

Het dagelijks bestuur bepaalt onder welke voorwaarden arbeidsovereenkomsten worden aangegaan en welke CAO op het personeel van de FUMO van toepassing is.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 17 worden geen wijzigingen voorgesteld.

Hoofdstuk 3 Taken en bevoegdheden van het bestuur
Afdeling 1 Algemeen

Artikel 17a Participatie
Het provinciebestuur, de betrokken gemeentebesturen en het waterschapsbestuur besluiten omtrent participatie bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid ten behoeve van deze regeling.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd	x	
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Dit is een nieuwe bepaling.
Bij gemeenschappelijke regelingen kunnen taken en bevoegdheden met grote maatschappelijke relevantie zijn belegd, terwijl niet is voorzien in overheidsparticipatie. De *Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen* schrijft daarom voor dat de gemeenschappelijke regeling bepalingen inhoudt omtrent de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van de regeling betrokken worden. Dat kan overigens ook inhouden dat deze mogelijkheid niet wordt geboden.

In de zienswijzeversie was in hoofdstuk 4 (Inlichtingen en verantwoording) een nieuw art. 27 opgenomen, dat luidt:

> *Participatie van inwoners van de deelnemers en andere belanghebbenden met betrekking tot de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling vindt in beginsel plaats bij de deelnemers zelf of diens raden, provinciale staten of algemeen bestuur van het Wetterskip.*

Gelet op de aard van deze bepaling, die raakt aan taken en bevoegdheden van het bestuur van de FUMO, is de bepaling over participatie in dit finale voorstel opgenomen in hoofdstuk 3 (Taken en bevoegdheden van het bestuur).
T.o.v. de zienswijzeversie is de tekst, in lijn met de zienswijze van provinciale staten vereenvoudigd. De strekking van de bepaling is dat participatie wordt overgelaten aan het provinciebestuur, de betrokken gemeentebesturen en het waterschapsbestuur. In dat geval hoort de regeling zich niet uit te spreken over de doelgroep(en) van participatie. Dat is aan voormelde besturen. Participatie vindt bovendien niet plaats *op grond van* deze regeling, maar *ten behoeve van* deze regeling. De woorden ‘in beginsel’ laten de mogelijkheid open dat het bestuur van de FUMO toch kan besluiten tot overheidsparticipatie. Dat verdraagt zich niet met de principiële keuze dat dit aan voormelde besturen wordt overgelaten, mede in aanmerking genomen dat de FUMO een uitvoeringsorganisatie is en geen beleidsorganisatie.

Artikel 18 Bevoegdheden

1. Aan het bestuur van de FUMO worden geen publiekrechtelijke bevoegdheden overgedragen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 10:4 van de Algemene wet bestuursrecht kunnen de deelnemers, ter uitvoering van de in artikel 4 genoemde taken, aan het bestuur van de FUMO mandaat verlenen om in naam van de respectieve bestuursorganen besluiten te nemen, volmacht verlenen om te besluiten tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen of machtiging verlenen tot het verrichten van handelingen die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn.
3. Tenzij anders is bepaald kan het bestuur van de FUMO ten aanzien van de in mandaat, volmacht en machtiging opgedragen taken en bevoegdheden ondermandaat, ondervolmacht en ondermachtiging verlenen.
4. Besluiten als bedoeld in het tweede en derde lid worden, onder de zorg van de secretaris/ directeur, opgenomen in het Register mandaat, volmacht en machtiging FUMO. Het register is openbaar.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		
Toelichting: Voor het tweede lid wordt een tekstuele wijziging voorgesteld, waarmee de tekst in lijn is gebracht met art. 158 van de Provinciewet en art. 160 van de Gemeentewet.			

Afdeling 2 Taken en bevoegdheden van het algemeen bestuur

Artikel 19 Taken en bevoegdheden algemeen bestuur

1. Alle taken en bevoegdheden die niet bij of krachtens deze regeling, aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn opgedragen, behoren aan het algemeen bestuur. Tot de taken en bevoegdheden behoren in elk geval:
   a. het vaststellen van de begroting;
   b. het vaststellen van de bijdragen van de deelnemers in de kosten van de regeling;
   c. het vaststellen van de jaarstukken.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, voor zover dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur van de FUMO te brengen.
3. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden van het algemeen bestuur overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich tegen overdracht verzet. Het algemeen bestuur kan beperkingen stellen aan de uitoefening van de overgedragen bevoegdheid.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 19 worden in het eerste lid tekstuele wijzigingen voorgesteld.
In de zienswijzeversie luidt het derde lid:

> *3. Het algemeen bestuur kan het dagelijks bestuur machtigen om besluiten te nemen namens het algemeen bestuur, tenzij de aard van het besluit zich tegen ondermandatering verzet. Het algemeen bestuur kan beperkingen stellen aan de uitoefening van deze bevoegdheid.*

Deze voorgestelde wijziging keert in het finale voorstel niet terug. De vigerende bepaling ziet op delegatie oftewel bevoegdheidsoverdracht van aan het algemeen bestuur geattribueerde bevoegdheden (attributie is een vorm van bevoegdheidstoedeling waarbij een bevoegdheid die nog niet bestond, in het leven wordt geroepen en toegekend aan een bestuursorgaan). De bepaling ziet dus niet op door de deelnemers aan het bestuur van de FUMO gemandateerde bevoegdheden.
Delegatie is een verstrekkende bevoegdheid, waarvoor steeds een wettelijke grondslag is vereist. Deze staat in art. 79a van de Wgr. Deze bepaling maakt het ook mogelijk dat, in afwijking van art.10:16, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, het algemeen bestuur beperkingen stelt aan de uitoefening van de overgedragen bevoegdheid. Gelet op bijzondere karakter van art. 79a Wgr is dit opgenomen in de regeling.

Het tekstvoorstel in de zienswijzeversie handelt over mandaat oftewel bevoegdheidsopdracht van het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur. Het ligt niet voor de hand dat de deelnemers in die onderlinge verhouding treden. De Wgr voorziet ook in een zelfstandige inlichtingen en verantwoordingsplicht van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur (zie art. 25 van de regeling). Dat het algemeen bestuur beperkingen kan stellen aan de uitoefening van (eventueel) gemandateerde bevoegdheden is een wezenskenmerk van deze juridische figuur. Bovendien strookt de terminologie niet met het bepaalde in art. 18 van de regeling, waar het begrip ‘machtigen’ is gereserveerd voor het verrichten van handelingen die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn. Ook kan in de verhouding algemeen bestuur – dagelijks bestuur geen sprake zijn van ondermandatering.

Afdeling 3 Taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur

Artikel 20 Taken en bevoegdheden dagelijks bestuur
Tot de taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur behoren in elk geval:

a. het dagelijks bestuur van de FUMO te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet of de regeling het algemeen bestuur hiermee is belast;
b. beslissingen van het algemeen bestuur voor te bereiden en uit te voeren;
c. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van de FUMO;
d. ambtenaren in dienst te nemen, te schorsen en te ontslaan;
e. tot overige privaatrechtelijke rechtshandelingen van de FUMO te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 19, tweede lid;
f. te besluiten namens de FUMO, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist;

g. het nemen, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding, van alle conservatoire maatregelen en doen wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit;
h. het uitvoeren van opgedragen taken als bedoeld in artikel 4, eerste, tweede en derde lid;
i. het beheer van de financiële administratie;
j. de zorg, voor zover niet aan anderen opgedragen, voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding;
k. het stimuleren en coördineren van overleg tussen de deelnemers;
l. het behartigen van de belangen van de FUMO bij andere overheden, instellingen, diensten of personen.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		
Toelichting: Voor art. 20 worden geen wijzigingen voorgesteld.			

Artikel 21 Dienstverleningsovereenkomst

1. Ter uitvoering van de taken als bedoeld in artikel 4, eerste lid, worden tussen de FUMO als opdrachtnemer en de publiekrechtelijke rechtspersoon waar een deelnemer deel vanuit maakt als opdrachtgever één of meerdere dienstverleningsovereenkomsten gesloten, op basis van een door het dagelijks bestuur vastgesteld model.
2. De dienstverleningsovereenkomst ten behoeve van de in artikel 4, eerste lid, onderdelen a en c, genoemde taken wordt voor onbepaalde tijd gesloten. Beëindiging of ontbinding van deze overeenkomst is uitsluitend mogelijk ter gelegenheid van de uittreding van een deelnemer op grond van artikel 34.
3. De looptijd van een dienstverleningsovereenkomst ten behoeve van de in artikel 4, eerste lid, onderdeel b genoemde taken bedraagt, behoudens uittreding zoals bedoeld in artikel 34, vijf jaren. Beëindiging of ontbinding van de overeenkomst is, behoudens bij uittreding, slechts mogelijk tegen het einde van die termijn.
4. De overeenkomsten bedoeld in het derde lid worden na ommekomst van de in dat artikel bedoelde termijn voor onbepaalde tijd voortgezet. Opzegging is mogelijk per 1 januari van enig kalenderjaar, met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf maanden.
5. De deelnemer die de overeenkomst bedoeld in het derde lid opzegt, verplicht zich het personeel dat is belast met de uitvoering van deze taken, over te nemen. Het algemeen bestuur stelt de omvang van het toe te wijzen personeel vast op basis van de begroting over het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de opzegging betrekking heeft.
6. Onverminderd het bepaalde in het vijfde lid stelt het algemeen bestuur vast welke nadelige financiële consequenties het gevolg zijn van de opzegging bedoeld in het vijfde lid. De opzeggende deelnemer is gehouden die nadelige financiële consequenties aan de FUMO te vergoeden.
7. Dienstverleningsovereenkomsten bedoeld in het tweede en derde lid houden geen afspraken in omtrent een vergoeding voor die diensten die afwijkt van artikel 30 van de regeling. Dienstverleningsovereenkomsten met betrekking tot de taken bedoeld in artikel 4, eerste lid ~~1~~, onder d, en artikel 4, tweede lid ~~2~~, behelzen in elk geval afspraken omtrent de te betalen vergoeding voor die diensten. Die laatstbedoelde vergoeding dekt tenminste de reële kostprijs van die diensten.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor het eerste, zesde en zevende lid worden tekstuele wijzigingen voorgesteld. T.a.v. het eerste lid: partijen bij de dienstverleningsovereenkomst zijn het openbaar lichaam FUMO en de publiekrechtelijke rechtspersoon, waarvan de betreffende deelnemer deel uitmaakt.

In de zienswijzeversie luidt de eerste volzin van het vijfde lid:

> *5. De rechtspersoon van een deelnemer die de overeenkomst, bedoeld in het derde lid opzegt, verplicht zich het personeel dat is belast met de uitvoering van deze taken over te nemen.*

In de finale versie is de verwijzing naar de rechtspersoon niet overgenomen. De deelnemer besluit namelijk tot het verrichten van een privaatrechtelijke rechtshandeling, zoals het opzeggen van een dienstverleningsovereenkomst. Daarmee wordt weliswaar de publiekrechtelijke rechtspersoon gebonden, maar het is niet de rechtspersoon die daartoe besluit.

Afdeling 4 Taken en bevoegdheden van de voorzitter

Artikel 22 Taken en bevoegdheden van de voorzitter

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. De voorzitter tekent de stukken die van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur uitgaan.
3. De voorzitter vertegenwoordigt de FUMO in en buiten rechte. De voorzitter kan deze bevoegdheid opdragen aan een door hem aan te wijzen persoon.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 22 worden geen wijzigingen voorgesteld.

Hoofdstuk 4 Inlichtingen en verantwoording

Artikel 23 ~~Informatievoorziening~~ Inlichtingen door het ~~algemeen en dagelijks~~ bestuur van de FUMO

1. Het ~~dagelijks~~ bestuur~~, dan wel het algemeen bestuur,~~ informeert de deelnemers, provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân tijdig over ~~de~~ voorgenomen besluiten van het bestuur van de FUMO, indien de uitoefening hiervan ingrijpende gevolgen kan hebben voor de provincie, de gemeenten of Wetterskip Fryslân~~voorbereiding van besluiten met ingrijpende gevolgen voor hen~~.
2. Het bestuur geeft provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân alle inlichtingen die:
   a. zij nodig hebben voor de uitvoering van hun taken; of
   b. door één of meer leden van die bestuursorganen wordt verlangd. ~~Het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken provinciale staten, de raden en het~~

~~algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân alle inlichtingen die door één of meer leden van die bestuursorganen worden verlangd.~~

~~3.~~ Het reglement van orde van ~~de betreffende deelnemer~~het algemeen bestuur respectievelijk het dagelijks bestuur regelt de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het in het eerste en tweede lid bepaalde.

~~4.~~ Het dagelijks bestuur informeert de deelnemers ~~door middel van~~ minimaal twee maal ~~rapportages~~ per jaar schriftelijk over de ~~stand van zaken met betrekking tot de~~ uitvoering van de begroting ~~van de FUMO~~.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd	x	x
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
De gehele bepaling wordt herzien.

Art. 23 van de regeling is gebaseerd op art. 17 van de Wgr, dat op het openbaar lichaam van overeenkomstige toepassing is. Uit deze laatste bepaling volgt een inlichtingenplicht van het bestuur van de FUMO jegens de leden van provinciale staten, de leden van de raden en de leden van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân. Nu het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter, geldt de inlichtingenplicht voor elk van deze organen afzonderlijk. Artikel 23 is hierop aangepast.

Het eerste lid van art. 23 van de regeling is in de huidige versie nogal onbepaald en bovendien onvolledig. Kern is dat bestuursorganen van provincie, gemeenten en Wetterskip tijdig op de hoogte worden gesteld van voorgenomen besluiten van bestuursorganen van de FUMO die ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor de respectieve achterliggende rechtspersonen. Denk m.n. aan besluiten die aanmerkelijke financiële consequenties voor die rechtspersonen kunnen hebben, indachtig de verplichting voor de deelnemers om, naar rato van de financiële bijdrage, ervoor te zorgen dat de FUMO over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen jegens derden te voldoen. Uitgaven voor gemeenschappelijke regelingen zijn voor het provinciebestuur, het gemeentebestuur en het bestuur van het Wetterskip immers verplichte uitgaven. Voor de formulering van het eerste lid is aansluiting gezocht bij art. 167, vierde lid, van de Provinciewet en art. 169, vierde lid, van de Gemeentewet.

In de zienswijzeversie luidt het tweede lid:

> *2. Het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân alle gevraagde inlichtingen over het door dat orgaan gevoerde beleid.*

Deze bepaling geeft invulling aan de zgn. ‘passieve informatieplicht’ van het bestuur van de FUMO, waarbij het initiatief voor het geven van inlichtingen bij de leden van de vertegenwoordigende lichamen ligt. De tekst richt zich echter tot de respectieve bestuursorganen als collectief, maar niet tot de leden van die organen. Dat is niet in lijn met art. 17 Wgr, eerste lid, dat van overeenkomstige toepassing is. Bovendien wordt gesproken over ‘*het gevoerde beleid*’. Art. 17 Wgr beperkt zich daar niet toe. Bovendien reserveert de Wgr de woorden ‘het gevoerde beleid’ in art. 16 voor het afleggen van verantwoording door de leden van het algemeen bestuur, nog daargelaten dat de FUMO geen beleidsorganisatie is. De tekst is daarom aangepast.

De *Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen* introduceert ook een meer algemeen geformuleerde actieve informatieplicht voor het bestuur van de FUMO jegens provinciale staten, de leden van de raden en de leden van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân. In de zienswijzeversie ontbreekt dit element. In een nieuw geformuleerd tweede lid zijn de actieve en passieve informatieplicht gecombineerd.

Het derde lid regelt de wijze waarop de inlichtingen worden verstrekt. In de vigerende versie is aangesloten bij het Reglement van orde van de deelnemers, maar dat zou betekenen dat het bestuur van FUMO rekening moet houden met een (mogelijk) grote verscheidenheid aan spelregels over het verstrekken van informatie. Daarom is in het derde lid nu bepaald dat het Reglement van orde van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur regels worden opgenomen over de wijze waarop de inlichtingen worden verstrekt. De voorzitter van de FUMO heeft geen afzonderlijk reglement, maar niets verzet zich ertegen hieromtrent in het reglement van het algemeen of dagelijks bestuur e.e.a. op te nemen, nu immers de voorzitter deel uitmaakt van deze besturen. T.o.v. de zienswijzeversie is toegevoegd dat de in het derde lid gevolgde werkwijze ook ziet op het bepaalde in het tweede lid, zoals art. 17 van de Wgr voorschrijft.
De consequentie van deze wijziging is dat voor het dagelijks bestuur een RvO wordt vastgesteld.

Het vierde lid is tekstueel vereenvoudigd.

Artikel 24 Inlichtingen en verantwoording door leden van het algemeen bestuur

1. Een lid van het algemeen bestuur verstrekt aan de deelnemer die dit lid heeft aangewezen, alle inlichtingen die door één of meer leden daarvan wordt verlangd op de binnen de betreffende provincie, gemeente of het Wetterskip gebruikelijke wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur kan door de deelnemer die dit lid heeft aangewezen, ter verantwoording worden geroepen voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid op de binnen de betreffende provincie, gemeente of het Wetterskip gebruikelijke wijze.
3. Een deelnemer kan een door hem aangewezen lid van het algemeen bestuur ontslag verlenen, indien dit lid het vertrouwen van de deelnemer niet meer bezit.
4. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is van overeenkomstige toepassing op het verstrekken van inlichtingen aan één of meer leden van, respectievelijk het afleggen van verantwoording aan, provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân.
5. Bij het verstrekken van inlichtingen of het afleggen van verantwoording verschaft een lid van het algemeen bestuur over zaken waaromtrent krachtens artikel 74 juncto artikel 23 van de wet, geheimhouding is opgelegd slechts informatie, indien krachtens het bepaalde voor het orgaan dat het lid heeft aangewezen geheimhouding is opgelegd. Laatstbedoelde geheimhouding kan eerst worden opgeheven, nadat door het algemeen bestuur tot opheffing van de geheimhouding is besloten.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
In het vijfde lid is een onvolledige verwijzing naar artikel 23 hersteld.

Artikel 25 Informatie en verantwoording binnen het bestuur van de FUMO

1. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.
2. Het dagelijks bestuur geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. Het algemeen bestuur kan besluiten een lid van het dagelijks bestuur ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing. De rechter treedt niet in de beoordeling van de gronden waarop het algemeen bestuur tot ontslag van een lid van het dagelijks bestuur heeft besloten.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 25 worden geen wijzigingen voorgesteld.
In de zienswijzeversie was het opschrift van deze bepaling gewijzigd in:
'*Informatie en verantwoording binnen het dagelijks bestuur van de FUMO'*.

Nu het hier gaat om de verantwoordingsrelatie tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en niet binnen het dagelijks bestuur (die figuur bestaat ook niet) blijft het oorspronkelijk opschrift ongewijzigd.

Artikel 26 Bericht en raad

1. Over al hetgeen de FUMO betreft dient het dagelijks bestuur Onze Ministers desgevraagd van bericht en raad.
2. Het dagelijks bestuur doet mededeling van het verzoek en de inhoud daarvan aan de deelnemers.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 26 worden geen wijzigingen voorgesteld

Hoofdstuk 5 Financiën en beheer

Artikel 27 Financiële en beleidsmatige kaders: de kadernota

1. Het algemeen bestuur stelt de kadernota vast
2. Het dagelijks bestuur zendt vóór ~~15~~ 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de ~~algemene financiële en beleidsmatige kaders~~kadernota en de voorlopige jaarrekening aan de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd	x	x
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
De tekst is met dit voorstel aangepast aan de Wgr, nu is voorgeschreven dat de kadernota voor 30 april aan de respectieve besturen wordt toegezonden.

In de zienswijzeversie was in art. 28 een nieuwe bepaling opgenomen, die luidt:

> *Artikel 28 Extra zienswijze*
> *1. Indien het algemeen bestuur daartoe aanleiding ziet, kan het alvorens het een besluit neemt, het dagelijks bestuur, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân in de gelegenheid te stellen om een zienswijze te geven.*
> *2. Het dagelijks bestuur zendt het betreffende ontwerpbesluit acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân.*
> *3. Provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over het betreffende ontwerpbesluit*

naar voren brengen. Het dagelijks bestuur stelt hen voorafgaande aan het vaststellen van het betreffende definitieve besluit schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Deze bepaling keert in het finale voorstel niet terug, in lijn met de zienswijze van provinciale staten. Het staat het bestuur van de FUMO op zich vrij om het provinciebestuur, het gemeentebestuur en het waterschapsbestuur te raadplegen over bepaalde aangelegenheden. Dat hoeft niet per se op de wijze zoals hier geschetst.

Artikel 28 Begroting

1. Het dagelijks bestuur ~~zendt de ontwerpbegroting acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan~~biedt jaarlijks voor 1 mei provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân de ontwerpbegroting voor het daarop volgende jaar aan. De ontwerpbegroting wordt opgesteld aan de hand van de uitgangspunten en methodiek beschreven in het Sturings- en financieringsmodel FUMO, die is vastgesteld door het algemeen bestuur.
2. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de deelnemers voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. Het dagelijks bestuur stelt bij het aanbieden van de ontwerpbegroting ~~Provinciale~~provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân in de gelegenheid hun zienswijze over het ontwerp ~~kunnen~~ bij het dagelijks bestuur ~~hun zienswijze over de ontwerpbegroting~~ naar voren brengen. Hierbij wordt rekening gehouden met de data waarop provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân beraadslagen en besluiten.
~~3.~~4. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Het dagelijks bestuur stelt provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
~~4.~~5. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast, uiterlijk ~~15 juli~~10 september in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
~~5.~~6. Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde begroting zo nodig toe aan provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân, die ter zake bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
~~6.~~7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 ~~augustus~~ september van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
~~7.~~8. Het bepaalde in het eerste, derde, vierde en ~~vijfde~~ zesde lid is ~~mede~~ van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, voor zover de wijziging van invloed is op de hoogte van de bijdrage van de deelnemers.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd	x	x
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Met enkele procedurele wijzigingen in de begrotingscyclus beoogt de *Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen* een betere aansluiting op de begrotingscyclus van de provincie, de gemeenten en het Wetterskip.

De Wgr bepaalt dat de ontwerpbegroting, twaalf weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, aan provinciale staten, de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân wordt toegezonden, om hen in de gelegenheid te stellen hierop een zienswijze te geven. Om dit proces in de tijd te stroomlijnen is in het eerste lid opgenomen dat het ontwerp voor 1 mei aan hen wordt toegezonden. Bij het bepalen van de zienswijzetermijn houdt het dagelijks bestuur rekening met de vergaderdata van de betrokken besturen.
Het vijfde lid bepaalt dat het algemeen bestuur de begroting uiterlijk 10 september vaststelt. Die termijn is afgestemd op de toezending bedoeld in het zevende lid. De uiterste datum van vaststelling van de begroting is verlengd naar 10 september, om de zienswijzeprocedure en de reactie hierop ordentelijk te kunnen laten plaatsvinden.
In het zesde lid staat dat de begroting zo nodig aan provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân wordt gezonden. De tekst sluit aan bij art. 81, vijfde lid, Wgr. Wanneer de (ontwerp)begroting ongewijzigd wordt vastgesteld is het niet noodzakelijk deze opnieuw aan gemelde bestuursorganen te zenden (Kamerstukken II 1980/81, 16538, 3, p. 46).

Artikel 29 Jaarstukken

1. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken vast uiterlijk 1 juli in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Het dagelijks bestuur zendt de jaarstukken binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarstukken betrekking heeft, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 29 worden geen wijzigingen voorgesteld

Artikel 30 Kostenverdeling en bijdrage

1. De geldmiddelen van de FUMO worden gevormd door:
   a. de financiële bijdragen van de deelnemers en
   b. overige inkomsten.
2. Iedere deelnemer betaalt jaarlijks een financiële bijdrage.
3. De financiële bijdrage van een deelnemer wordt, door het algemeen bestuur, bij de jaarrekening, vastgesteld en is de som van de navolgende onderdelen:
   a. het product van het aantal in het betreffende jaar aan basistaken ~~taken~~ voor de betreffende deelnemer bestede uren en het vastgestelde uurtarief~~.~~ ;
   b. ~~Het~~ het product van het aantal in het betreffende jaar aan aanvullende taken voor de betreffende deelnemer bestede uren in de betreffende categorie en het voor die categorie vastgestelde uurtarief~~.~~ ;
   c. het product van het aandeel van een deelnemer in de werkelijk aan de collectieve taken bestede uren en het uurtarief. Dat bedoelde aandeel wordt bepaald door het quotiënt van het aantal werkelijk bestede uren voor een deelnemer en het totaal aantal werkelijk bestede uren~~.~~ ; en
   d. een in de begroting vastgestelde vaste bijdrage voor de werkzaamheden op het gebied van de coördinatie van en uitvoering door BOA's.

   Voor de toepassing van dit artikellid blijven de uren besteed aan taken bedoeld in artikel 4, tweede lid, ~~2~~ buiten beschouwing.

4. Het uurtarief wordt, door het algemeen bestuur, bij de begroting, vastgesteld op het quotiënt van het totaal aan begrote kosten van de FUMO en het totaal aantal begrote uren voor alle deelnemers. Het totaal aan begrote kosten wordt, voor de toepassing van dit artikellid, naar beneden bijgesteld met de begrote kosten gemoeid met de uitvoering van werkzaamheden als bedoeld in artikel~~en~~ 4, eerste lid ~~1~~, onder d, en artikel 4, tweede lid ~~2~~, de begrote kosten verband houdend met de coördinatie van en uitvoering door BOA's en de begrote overige inkomsten. Het totaal aantal uren per deelnemer en het totaal aantal begrote uren worden, ten behoeve van de toepassing van dit lid, verminderd met de uren die zijn begroot voor taken bedoeld in artikel 4, eerste lid ~~1~~, onder d. Het algemeen bestuur kan het uurtarief voor de aanvullende taken differentiëren naar rato van de afwijkende kosten van de daarbij te onderscheiden categorieën, mits het gewogen gemiddelde van de gedifferentieerde uurtarieven binnen die categorie niet afwijkt van het uurtarief berekenend op grond van de voorgaande volzinnen van dit lid.
5. Het algemeen bestuur kan, laatstelijk bij de vaststelling van de begroting, besluiten af te wijken van de in het derde lid ~~3~~ bedoelde berekeningsmethode, door, naast de in het derde lid ~~3~~ bedoelde onderdelen, tevens een vast bedrag per deelnemer onderdeel te laten zijn van de financiële bijdrage. De hoogte van het vaste bedrag per deelnemer wordt bij de begroting door het algemeen bestuur vastgesteld en is gerelateerd aan het aandeel begrote uren voor een deelnemer in het totaal aan begrote uren. Wanneer een vast bedrag wordt gehanteerd als onderdeel van de financiële bijdrage wordt, voor de berekening van het uurtarief, het totaal aan begrote kosten voor de FUMO, in aanvulling op de bijstellingen uit het vierde lid, tevens verminderd met het totale in de begroting opgenomen bedrag van de vaste bijdragen.
6. Een batig rekeningsaldo wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen van de FUMO. Het weerstandsvermogen bedraagt ten hoogste 10% van de inkomsten in de begroting waarop het rekeningsaldo betrekking heeft. Voor zover het batig saldo van enig jaar leidt tot een weerstandsvermogen van meer dan 10% van de inkomsten in de begroting waarop het rekeningsaldo betrekking heeft, wordt het meerdere uitgekeerd naar rato van de in het derde lid genoemde bijdrage.
7. Een nadelig rekeningsaldo in enig jaar, voor zover dit niet geheel of gedeeltelijk ten laste van het weerstandsvermogen kan worden gebracht, wordt gedragen door de deelnemers, naar rato van de bij de jaarrekening voor dat jaar vastgestelde financiële bijdrage.
8. De deelnemers dragen er, naar rato van de financiële bijdrage van de betreffende deelnemer, zorg voor dat de FUMO te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen.
9. In het in artikel 21 bedoelde model wordt een regeling opgenomen ten aanzien van de bevoorschotting, het moment van afrekening en de verrekeningsmogelijkheden ten aanzien van de financiële bijdrage van een deelnemer.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		
Toelichting: Voor het derde, vierde en vijfde lid worden tekstuele wijzigingen voorgesteld.			

Artikel 31 De administratie en de controle

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. De verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. De verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst.
3. Het algemeen bestuur wijst een accountant aan als bedoeld in artikel 393, eerste lid, ~~1~~ van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, belast met de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het daarbij uitbrengen van een verslag van de bevindingen. Artikel 217, derde tot en met vijfde lid, van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor het derde lid wordt een tekstuele wijziging voorgesteld.

Artikel 32 Tegemoetkoming in de kosten en vergoeding van werkzaamheden

1. De leden van het bestuur alsmede de leden van een bestuurscommissie kunnen een tegemoetkoming in de kosten en, voor zover zij niet de functie van commissaris van de Koning, burgemeester, dijkgraaf, gedeputeerde, wethouder of lid van het dagelijks bestuur van het Wetterskip Fryslân vervullen, een vergoeding voor hun werkzaamheden, een tegemoetkoming of vergoeding van bijzondere kosten en andere financiële voorzieningen ontvangen. De tegemoetkoming en vergoeding wordt, met inachtneming van het in de wet bepaalde, door het algemeen bestuur vastgesteld.
2. De leden van commissies van advies die geen commissaris van de Koning, burgemeester, dijkgraaf, gedeputeerde, wethouder, lid van het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân, raadslid, lid van provinciale staten of lid van het algemene bestuur van Wetterskip Fryslân zijn, kunnen een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen van de commissie ontvangen. De vergoeding wordt, met inachtneming van het in de wet bepaalde, door het algemeen bestuur vastgesteld.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor art. 32 worden geen wijzigingen voorgesteld.
In de zienswijzeversie luidde het eerste lid van deze bepaling:

> *1. De leden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur, alsmede de leden van een bestuurscommissie kunnen een tegemoetkoming in de kosten en, voor zover zij niet de functie van commissaris van de Koning, burgemeester, dijkgraaf, gedeputeerde, wethouder of lid van het dagelijks bestuur van het Wetterskip Fryslân vervullen, een vergoeding voor hun werkzaamheden, een tegemoetkoming of vergoeding van bijzondere kosten en andere financiële voorzieningen ontvangen. De tegemoetkoming en vergoeding wordt, met inachtneming van het in de wet bepaalde, door het algemeen bestuur vastgesteld.*

De Wgr maakt het mogelijk dat de leden van het bestuur - en dat zijn de leden van het algemeen bestuur, de leden van het dagelijks bestuur en de voorzitter - een

tegemoetkoming in de kosten kunnen ontvangen. Met de in de zienswijzeversie opgenomen wijziging was een tegemoetkoming voor de voorzitter niet langer mogelijk. De Wgr legt de bevoegdheid hieromtrent bij het algemeen bestuur en niet bij de deelnemers.

Hoofdstuk 6 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 33 Toetreding

1. Het daartoe bevoegde orgaan van een publiekrechtelijke rechtspersoon kan een verzoek tot toetreding richten aan het algemeen bestuur.
2. Toetreding vindt plaats bij daartoe strekkende besluiten van ten minste tweederde van de deelnemers, met inachtneming van het bepaalde in artikel 73, tweede tot en met vijfde lid, van de wet.
3. Het algemeen bestuur stelt de datum van toetreding vast.
4. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de toetreding. Daarbij kunnen voorwaarden worden gesteld.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Voor het tweede lid is een tekstuele wijziging voorgesteld, waarmee de vinger wordt gelegd op de wettelijk voorgeschreven zienswijzeprocedure en de toestemmingsprocedure bij provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van het Wetterskip.

In de zienswijzeversie luidt het derde en vierde lid van deze bepaling:

3. *Ter gelegenheid van het nemen van het besluit in lid 2 stellen de deelnemers de datum van toetreding vast.*
4. *Ter gelegenheid van het nemen van het besluit in lid 2 regelen de deelnemers de gevolgen van de toetreding. Daarbij kunnen voorwaarden worden gesteld.*

Dit heeft tot gevolg dat de bevoegdheid tot:

a) het vaststellen van de datum van toetreding; en
b) het regelen van de gevolgen hiervan, met inbegrip van het stellen van voorwaarden,

verschuift van het algemeen bestuur naar de deelnemers, te weten de colleges en het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân.
In het finale voorstel is deze voorgestelde wijziging niet opgenomen.

Vooropgesteld wordt dat toetreding door andere publiekrechtelijke rechtspersonen, gelet op de aard van de (verplichte) samenwerking, niet onmogelijk is, maar ook niet erg voor de hand ligt.

Art. 9 van de Wgr, dat van overeenkomstige toepassing is, luidt:

> *De regeling houdt bepalingen in omtrent wijziging, opheffing, toetreding, de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon, bedoeld in artikel 8, eerste en derde lid, en de deelnemende gemeenten, met inachtneming van artikel 1.*

De verwijzing naar art. 1 is opgenomen om te benadrukken dat niet het bestuur van een gemeenschappelijke regeling, maar uitsluitend de deelnemers kunnen besluiten om een regeling te wijzigen of op te heffen, of om tot toe- of uittreding te besluiten, en dat bovendien toestemming

van (in dit geval) provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van het Wetterskip is vereist, voorafgegaan door een zienswijzeprocedure.[2]
De wet laat het, binnen de bandbreedte van art. 9 van de Wgr, verder aan de deelnemers over om de vorm en inhoud van deze bepalingen te regelen.
Bij het treffen van de regeling is erin voorzien dat de deelnemers, met een gekwalificeerde meerderheid, moeten besluiten over toetreding. Dat is in lijn met art. 9 van de Wgr. Anders dan bij uittreding, hoeft de regeling geen bepalingen te bevatten over de gevolgen van toetreding. De besluitvorming, ter uitwerking hiervan, is daarom aan het algemeen bestuur overgelaten. Dit betekent dat het algemeen bestuur besluit over de feitelijke datum van toetreding en de feitelijke gevolgen hiervan. Het bestuur van de FUMO is bij uitstek in staat om de feitelijke consequenties van de toetreding voor de bestuurs- en bedrijfsvoering te overzien. Dit vertaalt zich in de datum van toetreding en de gevolgen hiervan. Overigens staan de deelnemers hierbij geenszins buiten spel. Integendeel, het algemeen bestuur representeert de deelnemers en via die weg hebben zij invloed op die besluitvorming.

Artikel 34 Uittreding

1. Een deelnemer kan, onverminderd het bepaalde in het tweede lid, besluiten uit de regeling te treden, met inachtneming van het bepaalde in artikel 73, tweede tot en met vijfde lid, van de wet.
~~1.~~2. Gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders kunnen elk alleen besluiten tot uittreding, indien het instellen van een omgevingsdienst voor de regio Fryslân, als bedoeld in artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's, voor hen niet langer wettelijk is voorgeschreven.
~~2.~~3. Een besluit tot uittreding, met inbegrip van het toestemmingsbesluit van respectievelijk provinciale staten, de raden of het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân, wordt bij aangetekende kennisgeving gericht aan het algemeen bestuur.
~~3.~~4. Uittreding is mogelijk met ingang van 1 januari van enig kalenderjaar, met dien verstande dat ten minste een opzegtermijn van één jaar in acht wordt genomen, te rekenen vanaf de datum waarop het uittredingsbesluit aan het algemeen bestuur ter kennis is gebracht.
5. Na ontvangst van de in het ~~derde~~ vierde lid vermelde kennisgeving ~~wordt~~ geeft het dagelijks bestuur aan een in overleg met de uittredende deelnemer aan te wijzen onafhankelijke registeraccountant opdracht ~~verleend~~ om een uittredingsplan op te stellen. ~~Het~~ Het uittredingsplan geeft inzicht in de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding. Onder de gevolgen van de uittreding worden verstaan de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding. ~~dat ten minste inzicht geeft in alle kosten, die direct en indirect samenhangen met de uittreding.~~ De kosten van het uittredingsplan komen voor rekening van de uittredende deelnemer. Het plan wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.
6. Het uittredingsplan bevat een berekening van de financiële gevolgen van de uittreding: de uittreedsom. De uittreedsom bestaat uit een vergoeding ter compensatie van de kosten van uittreding, te weten frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten.
7. Onder frictiekosten wordt verstaan alle incidentele kosten te maken door de FUMO die het rechtstreekse gevolg zijn van het uittredingsbesluit. Onder desintegratiekosten wordt verstaan alle kosten te maken dan wel te dragen door de FUMO, die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen, ontstaan als rechtstreeks gevolg van het uittredingsbesluit.
8. Een vergoeding van door de FUMO toekomstig te maken dan wel te dragen desintegratiekosten beperkt zich tot kosten ontstaan binnen een periode van 5 jaar vanaf het moment van uittreding.
9. De berekening van de kosten voor uittreding wordt gebaseerd op de feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van het uittredingsbesluit, bedoeld in het eerste lid. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die

[2] Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 33 597, nr. 3 29

zich voordoen of opkomen na het moment van dat besluit worden niet betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom.

10. Het algemeen bestuur stelt het uittredingsplan vast binnen zes maanden na ontvangst van het besluit tot uittreding.

~~4.~~11. Op grond van het vastgestelde uittredingsplan besluit de betreffende deelnemer of het besluit tot uittreding heroverweging behoeft.

~~5.~~12. De uittredende deelnemer verplicht zich het personeel dat is belast met de uitvoering van de door deze deelnemer opgedragen taken over te nemen of, indien dit niet mogelijk is, daarvoor een schadeloosstelling te betalen. Het algemeen bestuur stelt de omvang van het toe te wijzen personeel of de hoogte van die schadeloosstelling vast op basis van de begroting over het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de uittreding betrekking heeft en kan daarbij een nader te bepalen overbruggingsperiode vaststellen. ~~Het algemeen bestuur stelt daarnaast ook een vergoeding vast ten aanzien van de overige nadelige financiële gevolgen van de uittreding. De uittredende de deelnemer is gehouden de in dit lid bedoelde schadeloosstelling en vergoeding uiterlijk ter gelegenheid van diens uittreding te voldoen.~~

~~6.~~13. Het algemeen bestuur regelt de verdere gevolgen van uittreding.

14. Het bestuur van ~~D~~de FUMO en de uittredende deelnemer spannen zich in om de nadelige financiële gevolgen van de uittreding ~~, bedoeld in het vijfde lid,~~ zoveel mogelijk te beperken.

~~7.~~15. Het algemeen bestuur brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten, in rekening bij de uittredende deelnemer. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom. De uittreedsom is definitief op het moment dat het uittredingsplan is vastgesteld.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd	x	x
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
De gehele bepaling is herzien. Overigens ligt uittreding door een of meer colleges, gelet op het wettelijk verplichte karakter van de bestuurlijke samenwerking, niet erg voor de hand.

In de aanbiedingsbrief van 12 april 2024 aan provinciale staten, de Friese gemeenteraden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân staat over deze bepaling:

> *(…). Met de wijziging van de Wgr is het verplicht om vooraf te bepalen wat de voorwaarden zijn waaronder kan worden uitgetreden en wat de gevolgen van uittreding zijn. De huidige bepaling in de GR voldeed reeds aan deze vereiste. Er wijzigt niets aan deze bepaling.*

In de zienswijzeversie luiden het vierde lid, laatste volzin en het zesde lid van deze bepaling echter:

4. *(…). Het plan wordt vastgesteld door de deelnemers gezamenlijk.*
6. *De deelnemers regelen de gevolgen van uittreding*

Dit heeft tot gevolg dat de bevoegdheid tot:

a) het vaststellen van het uittredingsplan; en
b) het regelen van de gevolgen hiervan,

verschuift van het algemeen bestuur naar de deelnemers, te weten de colleges en het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân.

Er is om verschillende redenen aanleiding om deze bepaling te herzien.
Art. 18.21 van de Omgevingswet luidt:

1. *Gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een of meer regio's als bedoeld in artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's of tot een kring van bij regeling van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat en Onze Minister van Justitie en Veiligheid aangewezen gemeenten, stellen voor een doelmatige en doeltreffende uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak voor die regio, regio's of kring een omgevingsdienst in.*
2. *Een omgevingsdienst wordt ingesteld als een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, in verbinding met artikel 52 of 74 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.*
3. *Het werkgebied van een omgevingsdienst komt overeen met het werkgebied van een of meer regio's als bedoeld in artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's of met het grondgebied van een kring van aangewezen gemeenten.*

Deze bepaling formuleert een van de weinige voorbeelden van wettelijk verplichte samenwerking op grond van de Wgr (art. 9 van de Wet veiligheidsregio's is een ander voorbeeld). Dit betekent dat een (voorgenomen) besluit tot uittreding van een college in strijd is met de wet, zolang verplichte samenwerking op de schaal van de Friese veiligheidsregio voor de betreffende deelnemer is voorschreven. Voor een dergelijk voorgenomen besluit zouden provinciale staten en raden om die reden toestemming moeten onthouden. Bovendien kan een dergelijk besluit, op voordracht van de daartoe bevoegde bestuursorganen, bij koninklijk besluit worden vernietigd.
Voor het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân geldt de wettelijk verplichte samenwerking niet.
Het eerste lid brengt tot uitdrukking dat, met uitsluiting van anderen, de betreffende deelnemer besluit over uittreding. In het tweede lid is voor gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders de uittreding beperkt vanwege de wettelijk verplichte samenwerking op grond van de Wgr.

Naast enkele tekstuele wijzigingen, ter completering of verduidelijking, worden met dit finaal voorstel de bepalingen over uittreding aangescherpt. Dat is ook in lijn met de *Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen*. In de memorie van toelichting staat hierover[3]:

> *Hoewel artikel 9 van de Wgr al verplicht om bij een voor onbepaalde tijd ingestelde gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over het regelen van de gevolgen van de uittreding, laat de praktijk zien dat veel problemen worden ervaren ten gevolge van de uittreding. Dat komt omdat in de regeling vaak wordt volstaan met de afspraak dat in geval van uittreding het (algemeen) bestuur de uittreedvoorwaarden vaststelt. Om hier een einde aan te maken wordt voorgesteld artikel 9 van de Wgr aan te scherpen met een bepaling over de reikwijdte van de afspraken die moeten worden gemaakt over het regelen van de gevolgen van de uittreding, zodat niet langer volstaan kan worden met een vaststelling door het (algemeen) bestuur. Toegevoegd is dat in ieder geval afspraken moeten worden gemaakt over de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon, waarbij moet worden gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen.*

Art. 9 van de Wgr, dat van overeenkomstige toepassing is, luidt, voor zover hier van belang inmiddels:

> *De regeling houdt bepalingen in omtrent (…) de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de*

[3] Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 35 513, nr. 3, p. 16

gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon, bedoeld in artikel 8, eerste en derde lid, en de deelnemende gemeenten, met inachtneming van artikel 1.

De regeling schrijft om te beginnen voor dat door een onafhankelijke derde de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding in kaart worden gebracht, het zgn. uittredingsplan. In dit plan moet ook een berekening worden opgenomen van de financiële gevolgen van de uittreding: de uittreedsom. De uittreedsom bestaat uit twee componenten, te weten frictiekosten en desintegratiekosten, waarbij de regeling definieert wat hieronder wordt verstaan. Eventuele baten worden hiermee verrekend.

De uittreedsom kan zich maximaal uitstrekken over een periode van 5 jaren na de datum van uittreding. Deze termijn is in lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.[4] Bovendien wordt de uittreedsom berekend op basis van ten tijde van het uittredingsbesluit bekende feiten en omstandigheden.

De verplichting voor de uittredende deelnemer om het personeel dat is belast met de uitvoering van de door deze deelnemer opgedragen taken over te nemen of, indien dit niet mogelijk is, daarvoor een schadeloosstelling te betalen blijft onverkort gehandhaafd.

In de zienswijzeversie is opgenomen dat de deelnemers het uittredingsplan gezamenlijk moeten vaststellen en de gevolgen van uittreding regelen. De zienswijzeversie regelt niet hoe besluitvorming in dat geval tot stand komt.
Uit voormelde memorie van toelichting volgt niet dat de deelnemers per se het uittredingsplan moeten vaststellen. Wat niet mag is dat het algemeen bestuur min of meer de vrije hand krijgt bij het bepalen van de gevolgen van uittreding. De deelnemers moeten dit in de regeling inkaderen. Met dit voorstel is dat gebeurd. Daarom wordt vastgehouden aan vaststelling door het algemeen bestuur, dat de deelnemers representeert. Het is ook aan algemeen bestuur om de verdere gevolgen van uittreding te regelen. Zoals dat ook geldt voor toetreding is het bestuur van de FUMO bij uitstek in staat om dat te overzien.

De regeling voorziet nadrukkelijk in een moment van heroverweging door de uittredende deelnemer, zodra het uittredingsplan is vastgesteld. Naar zijn aard is die heroverweging alleen van belang voor zover er sprake is vrijwillige deelname aan de regeling.

Artikel 35 Wijziging

1. Het algemeen bestuur en de deelnemers kunnen voorstellen doen tot wijziging van de regeling.
2. De regeling kan worden gewijzigd bij gelijkluidend besluit van ten minste twee derde van de deelnemers, ~~onder gelijktijdige toestemming van provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân~~ met inachtneming van het bepaalde in artikel 73, tweede tot en met vijfde lid, van de wet.
3. De artikelen 3, 4, 9, 11, 18, 19, 20, 21, 30, 34, 35 en 36 van deze regeling kunnen alleen worden gewijzigd indien alle deelnemers daarmee instemmen.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

[4] ABRS 15 april 2015, nr. 201404322/1/A2.

Toelichting:
In de zienswijzeversie luidt deze bepaling:

1. *De deelnemers kunnen voorstellen doen tot wijziging van de regeling.*
2. *De regeling kan worden gewijzigd bij gelijkluidend besluit van ten minste twee derde van de deelnemers, nadat de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân in de gelegenheid zijn gesteld zienswijzen naar voren te brengen en daarna – bij afzonderlijk besluit – toestemming hebben verleend voor wijziging van de regeling.*
3. *De artikelen 3, 4, 9, 11, 18, 19, 20, 21, 30, 34, 35 en 36 van deze regeling kunnen alleen worden gewijzigd indien alle deelnemers daarmee instemmen.*
4. *Provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân kunnen bij het eigen college respectievelijk dagelijks bestuur hun zienswijzen als bedoeld in het tweede lid binnen acht weken na ontvangst naar voren brengen.*

Het eerste lid van de zienswijzeversie leidt ertoe dat het algemeen bestuur niet langer aan de deelnemers voorstellen mag doen om de regeling te wijzigen. Uit de Wgr volgt geenszins dat het algemeen bestuur niet het initiatief mag nemen om de regeling te wijzigen. Wat niet mag is dat het algemeen bestuur besluit tot wijziging, behoudens voor zover dat, o.g.v. art. 10, tweede lid van de Wgr, in de regeling is bepaald. Dat is bij de FUMO niet het geval. Het is alleen maar toe te juichen als het algemeen bestuur, eventueel op aangeven van het dagelijks bestuur en gegeven de bestuurs -en bedrijfsvoeringspraktijk, noodzakelijke of wenselijke wijzigingen signaleert. Dit betekent dat het eerste lid ongewijzigd blijft.
In het tweede lid is een onvolkomenheid hersteld. Van ‘gelijktijdige toestemming’ kan vanuit procedureel perspectief uiteraard geen sprake zijn. Voor de totstandkoming van een wijziging moet de wettelijk voorgeschreven zienswijzeprocedure en de toestemmingsprocedure bij provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van het Wetterskip worden gevolgd. De verwijzing naar art. 73 van de Wgr ziet hierop. Dit betekent dat t.o.v. de zienswijzeversie de tekst van tweede lid kan worden vereenvoudigd en het toegevoegde vierde lid overbodig is geworden.

De aard van de nieuw ingevoegde bepalingen over Participatie (art. 17a) en Evaluatie (art. 38a) geven geen aanleiding om voor te stellen dat deze bepalingen alleen op basis van unanimiteit kunnen worden gewijzigd. De artikelen zijn daarom niet opgenomen in het derde lid.

Artikel 36 Opheffing

1. De regeling kan alleen worden opgeheven indien het instellen van een omgevingsdienst voor de regio Fryslân, als bedoeld in artikel 8 van de Wet veiligheidsregio’s, door gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders niet langer wettelijk is voorgeschreven
~~1.~~ ~~bij gelijkluidend besluit van ten minste twee derde van de deelnemers~~, met inachtneming van het bepaalde in artikel 73, tweede tot en met vijfde lid, van de wet.
~~2.~~ Opheffing van de regeling verlangt een gelijkluidend besluit van ten minste tweederde van de deelnemers.
~~2.~~3. Ingeval van opheffing stelt het algemeen bestuur, de deelnemers gehoord, een liquidatieplan vast en regelt de vereffening van het vermogen.
~~3.~~4. Het liquidatieplan voorziet tenminste in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Er wordt voorgesteld om het eerste lid tekstueel aan te passen. Voor het verplichte karakter van de samenwerking wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting op art. 34. Dit betekent dat van opheffing eerst sprake kan zijn als de wettelijke verplichting voor gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders om op de schaal van de Friese veiligheidsregio een omgevingsdienst in te stellen is vervallen. In het eerste lid is dit tot uitdrukking gebracht. Het tweede lid brengt tot uitdrukking dat alsdan een gekwalificeerde meerderheid van de deelnemers moet besluiten tot opheffing.

In de zienswijzeversie luidt het tweede lid van deze bepaling:

> *2. Ingeval van opheffing stellen de deelnemers een liquidatieplan vast en regelen zij de vereffening van het vermogen.*

Dit betekent dit dat de bevoegdheid tot vaststelling van het liquidatieplan en het regelen van de vereffening verschuift van het algemeen bestuur naar de deelnemers. De zienswijzeversie regelt niet hoe besluitvorming in dat geval tot stand komt. Kern van een liquidatieplan is het in kaart brengen van de rechten en verplichtingen van het openbaar lichaam en de wijze waarop daarmee wordt omgegaan.
Zoals dat geldt voor toetreding en uittreding is het bestuur van de FUMO bij uitstek in staat om de rechten en verplichtingen vanwege de bestuurs- en bedrijfsvoering in kaart te brengen en te bepalen hoe hiermee wordt omgegaan. Ook hier staan de deelnemers geenszins buiten spel. Integendeel, het algemeen bestuur representeert immers de deelnemers. Bovendien bepaalt de Wgr dat het bij een regeling ingestelde openbaar lichaam na zijn ontbinding blijft voortbestaan voor zover dit tot vereffening van zijn vermogen nodig is. Feitelijk betekent dit dat het bestuur in functie blijft tot het moment waarop alle rechten en verplichtingen zijn afgewikkeld.

Hoofdstuk 7 Archiefbescheiden

Artikel 37 Archief

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de organen ingesteld bij de regeling overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen regeling, die aan gedeputeerde staten wordt meegedeeld.
2. Namens gedeputeerde staten oefent de provinciearchivaris het toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden.
3. De secretaris/directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
4. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wordt aangewezen de provinciale archiefbewaarplaats, gevestigd aan de Boterhoek 1, 8911 DH te Leeuwarden (Tresoar).
5. Ingeval van organisatiewijziging als bedoeld in artikel 4 van de Archiefwet 1995 draagt het dagelijks bestuur zorg voor het treffen van een voorziening voor het beheer van de betrokken archiefbescheiden, welke tenminste inhoudt aanwijzing van degene die belast is met het beheer.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		
Toelichting: Voor artikel 37 worden geen wijzigingen voorgesteld			

Hoofdstuk 8 Geschillenregeling

Artikel 38 Geschillenregeling

1. Eventuele geschillen zullen zoveel mogelijk in onderling overleg worden opgelost. De deelnemers verplichten zich tot het uiterste daartoe in te spannen.
2. Een geschil bestaat indien een of meer deelnemers zulks schriftelijk aan de andere partijen meedeelt, onder aanduiding van het geschil.
3. Bij de mededeling als genoemd in het tweede lid zal (zullen) de desbetreffende partij(en) tevens haar (hun) zienswijze over het geschil en een voorstel voor een mogelijke oplossing(srichting) vermelden.
4. Indien een geschil niet in der minne blijkt te kunnen worden opgelost zal dit, alvorens het geschil kan worden voorgelegd aan de bevoegde rechter, voor een niet bindend advies worden voorgelegd aan een commissie van drie personen die zal bestaan uit één persoon aangewezen door gedeputeerde staten, één persoon aangewezen door een door de meerderheid van de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders aangewezen persoon en één persoon aangewezen door het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân, waarbij als voorwaarde geldt dat de aangewezen personen geen deel uitmaken van het algemeen bestuur en niet direct of indirect werkzaam zijn voor de FUMO.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		
Toelichting: Voor artikel 38 worden geen wijzigingen voorgesteld			

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 38a Evaluatie

1. Het algemeen bestuur draagt ervoor zorg dat de regeling periodiek, doch tenminste één maal per vier jaar, wordt geëvalueerd.
2. Het algemeen bestuur stelt de evaluatieopdracht vast.
3. Het evaluatieverslag wordt aan de deelnemers, provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân gezonden.

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd	x	x
	tekst redactioneel aangepast		
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
Dit is een nieuwe bepaling.
In de zienswijzeversie was in hoofdstuk 6 (Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing) een nieuw artikel 39 ingevoegd dat luidt:

> *De regeling wordt niet periodiek geëvalueerd, tenzij een meerderheid van de deelnemers daarom verzoekt bij het algemeen bestuur.*

In deze finale tekstversie wordt voorgesteld wel periodiek te evalueren. In de zienswijzeprocedure hebben provinciale staten en de raden van de gemeenten Ooststellingwerf, Opsterland, Smallingerland, Súdwest Fryslân en Weststellingwerf hier ook op aangedrongen.
Doel van de *Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen* is onder andere het versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging. Periodieke evaluatie kan bijdragen aan a) een doelmatige en doeltreffende bestuurs- en bedrijfsvoering en b) de beleidsvorming en -bepaling over verbonden partijen. In dat licht is toezending van het evaluatieverslag aan genoemde bestuursorganen gewenst.

Opneming in het hoofdstuk ‘Slotbepalingen’ wordt het meest passend geacht, nu evaluatie niet primair is gericht op toetreding, uittreding, wijziging of opheffing.

Artikel 39 Citeertitel, bekendmaking en inwerkingtreding

1. Deze regeling wordt aangehaald als “Gemeenschappelijke regeling FUMO - 2026~~2~~”.
2. Gedeputeerde staten dragen zorg voor de bekendmaking van besluiten tot het treffen, wijzigen, verlengen of opheffen van de regeling.
3. Een besluit tot het treffen, wijzigen, verlengen of opheffen treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking, tenzij het besluit de datum van inwerkingtreding regelt.
   ~~Het dagelijks bestuur zendt besluiten tot het treffen, wijzigen, verlengen of opheffen van de regeling aan de algemene en dagelijkse besturen van deelnemers~~

			van rechtswege
type wijziging	nieuw artikel of artikellid toegevoegd		
	tekst redactioneel aangepast	x	
	artikel of artikellid vervallen		

Toelichting:
In de zienswijzeversie luidt het tweede lid:

> *2. Gedeputeerde staten dragen zorg voor de bekendmaking van besluiten tot het treffen, wijzigen, verlengen of opheffen van de regeling in het gemeenteblad van Leeuwarden.*

Provinciale staten hebben er in de zienswijze op gewezen dat die voorgestelde wijziging strijdig met de Wgr. Met de inwerkingtreding van de *Wet elektronische publicaties* moet bekendmaking plaatsvinden in het provinciaal blad. Het is overigens niet nodig dat in de regeling op te nemen. De vigerende tekst kan ongewijzigd blijven.

Het vierde lid vervalt. De betreffende besturen zijn vanwege hun betrokkenheid in de procedure genoegzaam op de hoogte van de wijziging.